

بررسی میزان واقعات نوزادان قبل از تولد (Premature) نظر به عامل سببی در سرویس داخله اطفال شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی در طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰

کاندیدای رنحورپوه الحاج دکتور عبدالرؤف فروغ، کاندیدای رنحورمل دکتور احمد حامد پیمان ۲ و

دکتور احمد رشاد نصر تیار ۳

۱ شیف و ترینر متخصص داخله اطفال در شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی (نویسنده مسئول)

Abdulraouffrough1345@gmail.com

۲ ترینر متخصص در سرویس داخله اطفال شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی

payman.clinic@gmail.com

۳ متخصص داخله اطفال و استاد دانشکده طب مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی تاج

dr.nasratyar786@gmail.com

چکیده

یک حمل term معمولاً تا ۴۰ هفته دوام می‌کند تا طفل به پختگی تام برسد و طفل زمانی قبل از میعاد گفته می‌شود که ۳ هفته قبل از پختگی تام به دنیا بیاید بناً اطفال قبل از میعاد به نوزادانی اطلاق می‌شود که قبل از هفته ۳۷ حاملگی به دنیا آمده باشند، که از روز اول آخرین عادت ماهوار حساب می‌شود در این تحقیق در مورد واقعات Prematurity بحث صورت گرفته است. تحقیق هذا یک تحقیق Descriptive از نوع Case series می‌باشد. تحقیق بالای مریضان و دوسیه های مریضان که در شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی داخل بستر شده اند، اجرا گردیده است. نفوس تحت تحقیق مریضان بستر شده در شفاخانه از شروع سال ۱۴۰۰ الی اخیر قوس ۱۴۰۰ که به خاطر prematurity (نوزاد نارس) بستر شده اند، می‌باشد. از جمله ۳۱۷۶ نوزاد که در سرویس اطفال شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا در طی ۹ ماه اول سال ۱۳۹۷ بستر شده بودند به تعداد ۳۲۴ طفل آن قبل از میعاد بودند که ۱۰،۲٪ نوزادان بستر شده را نشان می‌دهد اطفال قبل از میعاد حدوداً ۱۰،۲٪ تمام مراجعه اطفال را در وارد اطفال تشکیل می‌دهد. فیصدی وقوعات دختر نسبت به پسر بلند بوده اکثریت نوزادان قبل از میعاد از حومه شهر بودند. بلندترین سبب نوزادان قبل از میعاد در شفاخانه‌ها را PROM تشکیل می‌دهد وضعیت خراب اقتصادی از جمله فکتورهای خطر برای تولد طفل نارس می‌باشد. نوعیت ولادت رول کمتر از تولد طفل نارس دارد. حمل گرفتن و ولادت در سن پایین فکتورهای خطر محسوب می‌شود. سن حمل معکوساً متناسب با تولد طفل نارس می‌باشد. اکثریت اطفال که فوت نموده بودند VLBW بودند و در ۲۴ ساعت اول فوت کرده بودند.

کلیدواژه: اطفال، نوزاد، فکتورهای خطر، PROM و VLBW

۱- مقدمه

یک حمل term معمولاً تا ۴۰ هفته دوام می‌کند، تا طفل به پختگی تام برسد و طفل زمانی قبل از میعاد گفته می‌شود که ۳ هفته قبل از پختگی تام به دنیا بیاید بناً اطفال قبل از میعاد به نوزادانی اطلاق می‌شود که قبل از هفته ۳۷ حاملگی به دنیا آمده باشند، که از روز اول آخرین عادت ماهوار حساب می‌شود.^[1]

این تعریف شامل اطفالی می‌شود که از باعث Dysmaturity و عدم کفایه پلاستنا تأخر نشوونمای رحمی نزد شان تأسیس نموده که در زمان تولد وزن شان کمتر می‌باشد. همچنان اطفالیکه از مادران دیابت تولد کردند، معمولاً Premature و یا Preterm می‌باشند، اما در اثنای تولد وزن شان بیشتر می‌باشد که با اطفال با میعاد مغالطه می‌گردند. بر علاوه مادرانی که جسماً کوچک اند، اطفال شان در اثنای تولد کوچک می‌باشد و حتی اینگونه اطفال با اطفال قبل از میعاد مغالطه می‌شود، که حالات فوق باید در نظر باشند. در این تحقیق در مورد واقعات Prematurity بحث صورت می‌گیرد، که فیصدی واقعات طفل قبل از میعاد را نظریه اسباب، نوع ولادت، اختلالات ضمیموی، سن حمل، سکونت مادر، وضعیت اقتصادی مادر مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

این تحقیق به میتود Case series اجرا گردیده، که متغیرهای مورد بحث به صورت جداگانه تعریف، تحقیق و نتایج آن به شکل جداول درآورده شده و بالیترا توره‌های جهانی مقایسه شده است. امید می‌رود که نتایج به دست آمده منحنی یک فرضیه نسبی برای دیگر محققین که در زمینه خواهان تحقیق بیشترند ممد واقع گردد.

۲- ادبیات تحقیق

۱. تحقیق در ایران

عنوان تحقیق: بررسی شیوع زایمان پیش از موعد و نوزاد نارس نیازمند مراقبت ویژه در یک بیمارستان ارجاعی زنان در شهر اصفهان

میتود تحقیق: در این مطالعه مقطعی (Cross sectional)، نمونه‌ها به صورت سرشماری به حجم ۱۲۰۰ نفر از زنان باردار مراجعه‌کننده به مرکز صحت شهید بهشتی، وابسته به دانشگاه علوم طبی اصفهان، بدون محدودیت سنی انتخاب شدند. در بین نوزادان نارس متولد شده، در ویزیت اولیه توسط دوکتور موظف، وجود کرایتریای نیاز به مراقبت ویژه بررسی شد. در نهایت، نتایج بر اساس اهداف تحقیق، به وسیله نرم‌افزار آماری SPSS آنالیز شد. نتایج این تحقیق در سال ۱۳۸۹ در مجله دانشکده پزشکی اصفهان به چاپ رسیده است.

نتایج تحقیق: در این تحقیق، ۱۴۰۲ ولادت مورد بررسی قرار گرفت که از بین آن‌ها ۲۳۳ مورد ولادت‌ها پیش از موعد (زیر ۳۷ هفته) بود. بنابراین شیوع نسبی زایمان پیش از موعد یا قبل از میعاد در شفاخانه شهید بهشتی، که مرکز ارجاعی محسوب می‌شود، ۱۶٫۶ فیصد بود. در بین ولادت‌های قبل از وقت، ۱۱۴ ولادت (۴۹ فیصد) به صورت طبیعی و ۱۱۹ ولادت به صورت سیزارین انجام شده بود. اوسط مدت زمان بستری نوزادان قبل از وقت در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان ۱۰٫۱ روز بود.

نتیجه‌گیری: جهت ایجاد یک بخش NICU علاوه بر امکانات فیزیکی، نیاز به کادر تخصصی و نرسنگ مجرب نیز می‌باشد؛ به‌کارگیری نیروی انسانی کارآموده در افزایش کارآمدی و بهبود شاخص‌های حفظ الصحوی مربوط به نوزادان و کاهش مرگ‌ومیر نوزادان، به‌خصوص نوزادان قبل از وقت، بسیار حایز اهمیت است. این مسأله نیازمند سیاست‌گذاری مناسب می‌باشد. (3)

۲. تحقیق در کراچی پاکستان:

یک تحقیق جهت دریافت واقعات prematurity و مرگ‌ومیر آن در شفاخانه Aga khan در شهر کراچی از نوامبر ۲۰۱۷ الی اپریل ۲۰۱۸ صورت گرفت که نتایج تحقیق چنین بود:

نتیجه: تمام اطفالیکه در شفاخانه بستر شده بودند و سن جنینی شان کمتر از ۳۷ هفته بود شامل تحقیق بود. شیوع prematurity نزد نوزادان ولادت شده ۱۳٫۳٪ (۲۵۱/۱۸۸۵) بود. که ۵۸٪ (۱۴۵) نوزاد در NICU بستر شدند. حد اوسط سن حمل ۳۳±۲٫۴ هفته بود. و حد اوسط وزن زمان تولد ۱٫۸±۰٫۵ کیلوگرام بود. ۲۵٪ اطفال small for gestational

age بودند. اختلالات میتابولیکی ۹۳٪ علت عمده مرگومیر نزد جدید الولاده ها بود و به تعقیب آن ۴۳،۶٪ نوزادان مصاب sepsis شدند. Respiratory distress نزد ۳۵،۵٪ نوزادان تأسس نمود. Intraventricular hemorrhage در ۳،۵٪ واقعات دیده شد. اوسط مدت اقامت در شفاخانه نزد اطفال قبل از میعاد 9.6 ± 11.5 روز بود. از جمله بیشترین ولادت‌های قبل از میعاد توسط مادران که سن شان بین ۱۸-۲۴ بودند صورت گرفته بود. و ۱۴٪ اطفال در جریان مراقبت در NICU فوت نمودند. (4)

۳. تحقیق در هندوستان

میتود تحقیق: این تحقیق در کشور هندوستان در Halo Medical Foundation's hospital از اول جنوری ۲۰۰۸ الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴ به شکل مقطعی و universal بالای تمام تولدات که در شفاخانه مذکور در طی مدت ذکر شده متولد شده بودند، صورت گرفت.

نتایج تحقیق: در این تحقیق ۶۵۵ طفل نو تولد شامل شدند که از آن جمله ۶،۱٪ شان قبل از میعاد بودند. از جمله اطفال با میعاد (۶۱۵ طفل)، ۱۳،۸٪ شان با وزن کم تولد شده بودند (کمتر از ۲،۵ کیلوگرام). شیوع تولدات قبل از میعاد ۳ برابر نزد خانم‌های که سن شان کمتر از ۲۲ سال بود، بیشتر بود. شیوع تولد با وزن کم نزد خانم‌های که سن شان کمتر از ۲۲ سال بود، دو برابر بود. شیوع واقعات قبل از میعاد و تولد با وزن کم، نزد خانم‌های multigravida نسبت به primigravida کمتر بود. کم‌خونی که به درجات مختلف نزد خانم‌ها موجود بود، با وقوع تولد قبل از وقت و تولد با وزن کم، ارتباط نداشت. (5)

خوشبختانه در سال‌های اخیر بنابر سعی دولت و وزارت صحت عامه افغانستان در این مرگومیرها تقلیل به عمل آمده است، ولی با آن هم Prematurity هنوز به سطح بلند خویش قرار دارد. این تحقیق کمک خواهد نمود تا جلب توجه مسئولین و دوزنهایی که در بخش صحتی کار می‌نمایند، در بخش نوزادان قبل از میعاد را بیشتر جلب نماید. در این تحقیق روی Frequency و Prematurity, Pattern بحث صورت گرفته و این تحقیق می‌تواند در زمینه تحقیقات بیشتر موثر باشد.

کاربرد عملی و فواید آن در سیستم صحتی:

این تحقیق نزد اطفال d صورت گرفته است که قبل از میعاد بوده و در سرویس داخله اطفال تحت مراقبت بوده اند. تحقیق ما بر علاوه از اینکه در مورد شیوع واقعات Prematurity معلومات می‌دهد، فکتورهای مساعد کننده مرض، اختلالات، نتایج تداوی، موثریت تداوی و غیره را معلومات می‌دهد. در نتیجه تحقیق دریافت گردیده است که شیوه‌های مؤثر وقایه از مرض کدام‌ها بوده و در کل ارقام عمومی از شیوع مرض را به اذهان سکتور صحتی داده تا در صورت امکان اهتمامات جلوگیری بی‌روزی دست گیرند، تا شیوع مرض کاهش یابد.

۱-۲- سوال‌های تحقیق

Frequency و Pattern واقعات Prematurity در شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی در طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰ به چه پیمانه است؟

طبق بررسی‌های انجام شده توسط W.H.O هر سال در حدود ۱۲،۹ میلیون نوزاد کم وزن و نارس تولد می‌شوند. همچنان مشخص شده است که نوزادان کم‌وزن و نارس که زنده می‌مانند دو الی سه برابر از سایر اطفال از ناتوانی‌ها، مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی کوتاه‌مدت و درازمدت رنج می‌برند. (2)

نوزاد قبل از میعاد یک اختلاط مغلق در ایالات متحده امریکا بوده، که اضافه تراز ۰،۹ میلیون نوزاد در هر سال متولد می‌گردند که نیم از این واقعات دارای اسباب نامعلوم می‌باشند. (2)

چون اکثریت اسباب وقوعات نوزادان قبل از میعاد قابل وقایه بوده و می‌توانیم با ارزیابی و تصمیم‌گیری درست و گوشزد نمودن علل و عواقب نوزادان قبل از میعاد و راه‌های بیرون رفت آن از طریق تحقیقات جامع و همه‌جانبه و نتیجه‌گیری درست از آن می‌توان خدمت به نسل بشریت کرد، بناً ضرورت به تحقیق می‌افتد، چون معقوله معروف است که وقایه یا پیشگیری بهتر و ارزانتر از تداوی است و در ضمن در هر اجتماع نظر به ضرورت احتیاجاتی رونما می‌گردد که ایجاب تحلیل، تجزیه و تحقیق را می‌نماید. ازینرو علم طبابت نیز رابطه ناگسستنی با تحقیق و تجربه دارد.

تحقیقی که بنده پیرامون آن کار خواهم نمود نیز از جمله پرابلم‌های صحتی در کشور ما و جهان است و از طرف دیگر همچنان وفیات اطفال در پنج سال اول حیات خصوصاً در سال اول چشمگیر و خیلی بالا است ولی بعضاً می‌توانیم به طریق ارزان و آسان از این مرگ‌ومیرها جلوگیری نمائیم.

وقوعات نوزادان قبل از میعاد در سالهای اخیر در ممالک انکشاف یافته و رو به انکشاف در حال تزاید است، دانشمندان و محققان هر کدام به نوبه خود برای جلوگیری از آن سعی و تلاش خستگی‌ناپذیر انجام می‌دهند، تا این معضلات را کاهش دهند. از جمله کشورهای عقب‌مانده و رو به انکشاف یکی آن افغانستان است که سالانه هزاران طفل بنا بر معضلات صحتی، کمبود امکانات و آگاهی کمتر مردم جامعه به کام مرگ فرو می‌روند.

۳- روش تحقیق

تحقیق هذا یک تحقیق Descriptive از نوع Case series می‌باشد. تحقیق بالای مریضان و دوسیه‌های مریضان که در شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی داخل بستر شده اند، اجرا گردیده است.

معرفی و تعریف نفوس یا **Population**:

نفوس تحت تحقیق مریضان بستر شده در شفاخانه از شروع سال ۱۴۰۰ الی اخیر قوس ۱۴۰۰ که بخاطر prematurity (نوزاد نارس) بستر شده اند، می‌باشد.

میتود سمپل گرفتن یا **Sampling**:

میتود اخذ سمپل به شکل Universal بوده ارقام از آرشیف شفاخانه به ملاحظه دوسیه مریضان که بستر شده اند دریافت شده است. همچنان معلومات از روی کتاب راجستر میدیکل ریکارد و راجستر وارد اطفال صورت گرفته است.

سایز نمونه یا **Sample size**:

تعداد مجموعی مریضان مصاب به prematurity، ۳۲۴ طفل می‌باشد.

Inclusion criteria

این تحقیق بالای مریضانی که در سرویس داخله اطفال شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی به لوحه prematurity مراجعه نموده اند، به اساس جنس، محل بودوباش، سن مادر حالت اقتصادی و اجتماعی والدین، عرضه خدمات صحتی (در جریان حمل مراجعه نزد پرسونل صحتی)، نوع ولادت (عادی یا عملیات)، وزن زمان تولد نظر به جنس، دریافت پرابلم‌های عمده ضمیمی در نزد آنها، نتایج تداوی، میزان مرگ‌ومیر به تعداد از مریضانیکه دوسیه‌های شان تکمیل و تشخیص قطعی نزد شان صورت گرفته است شامل تحقیق می‌باشند.

Exclusion criteria

در این تحقیق اطفالیکه وزن شان کمتر از ۲۵۰۰ گرام بوده ولی سن حمل شان تکمیل بوده یعنی ۳۷ هفته و یا بیشتر از آن بوده است و IUGR بوده اند، شامل تحقیق نشدند.

طریقه جمع‌آوری ارقام

ارقام با استفاده از یک پرسشنامه و یک جدول که در آن متغیرهای مورد نظر در ستون‌ها قرارداده شده و ارقام مربوط از کتاب‌های راجستر و دوسیه‌های مریضان جمع‌آوری و درج شده است.

تجزیه و تحلیل ارقام:

تجزیه و تحلیل ارقام جمع‌آوری شده را با استفاده از پروگرام Excel انجام داده ایم. ابتدا برای هر متغیر یک جدول ترتیب شده و معلومات حاصله نتیجه‌گیری گردیده و بعداً با لیتراتورهای جهانی مقایسه شده است.

۴- یافته‌ها:

در مطالعه Descriptive بالای تعداد 324 مریض که به شکل universal انتخاب شده است، صورت گرفت. البته تعداد مجموعی مریضان بستر شده در شفاخانه در ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰ هـ.ش، ۱۵۳۰۳ طفل به تشخیص‌های مختلف بستر گردیده که از آن جمله به تعداد 324 مریض بعد از تکمیل معاینات که مصاب prematurity بوده که از بین تمام مریضان بستر شده

انتخاب گردیده که این تعداد مریضان از نظر سن حمل مادر، جنس، عوامل مساعد کننده، امراض مترافقه، انزار، سطوح اقتصادی و اختلالات تحت مطالعه قرار گرفته اند.

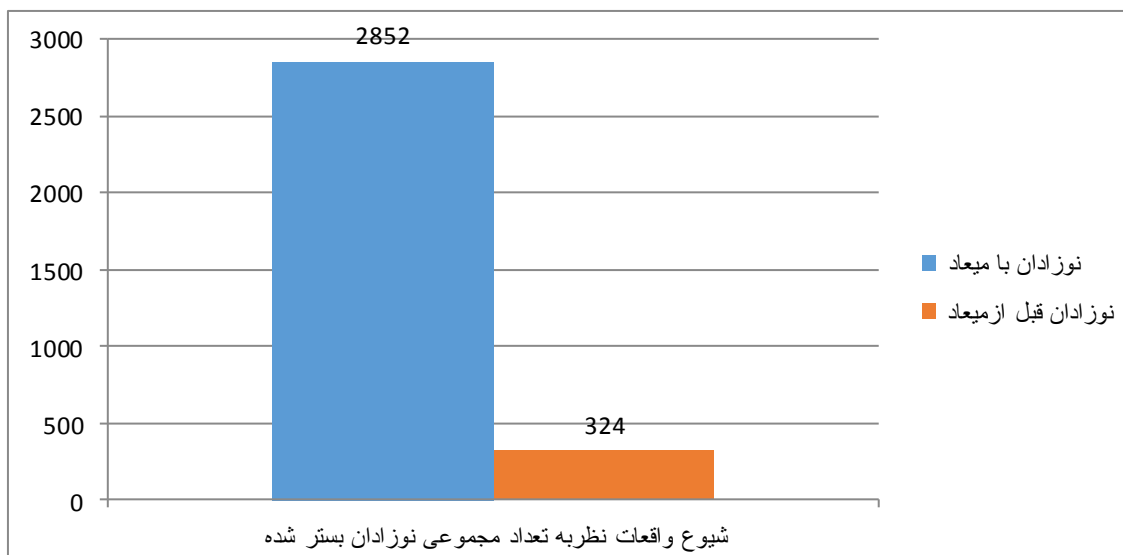
در ذیل نتایج تحقیق با جداول، شکل‌ها نشان داده شده است:

جدول ۱: فیصدی و تعداد وقوعات نوزادان قبل از میعاد در سال ۱۴۰۰ در بخش نوزادان بستر شده اند و به صورت Descriptive تحقیق شده اند.

فیصدی	تعداد	مجموع مریضان بستر شده در طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰
100%	3176	مجموع مریضان نوزاد بستر شده در بخش نوزادان
10.2%	324	تعداد نوزادان قبل از میعاد
89.8%	2852	تعداد نوزادان با میعاد

چنانچه در جدول فوق مشاهده می‌گردد در طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰ مجموعاً به تعداد ۳۱۷۶ طفل نوزاد بستر و تحت تدای قرار گرفته اند که از آن جمله ۳۲۴ طفل قبل از میعاد بوده است.

شکل ۱: تعداد مریضانی مصاب به prematurity در مقایسه با مجموع نوزادان بستر شده در طول سال ۱۴۰۰

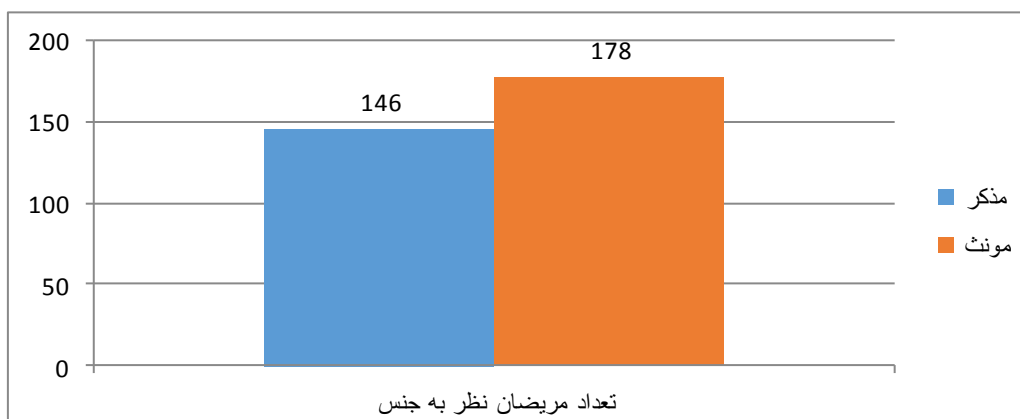

جدول ۲: مریضان قبل از میعاد را نظر به جنس نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۰ مورد ارزیابی قرار گرفته اند.

جنس		مجموع اطفال قبل از میعاد
مذکر	مونث	
146	178	324
45%	55%	100%

مطابق جدول بالا، واقعات prematurity نزد اطفال مونث نسبت به مذکر بیشتر شیوع داشته است. که تفاوت شان ۵٪ بوده است.

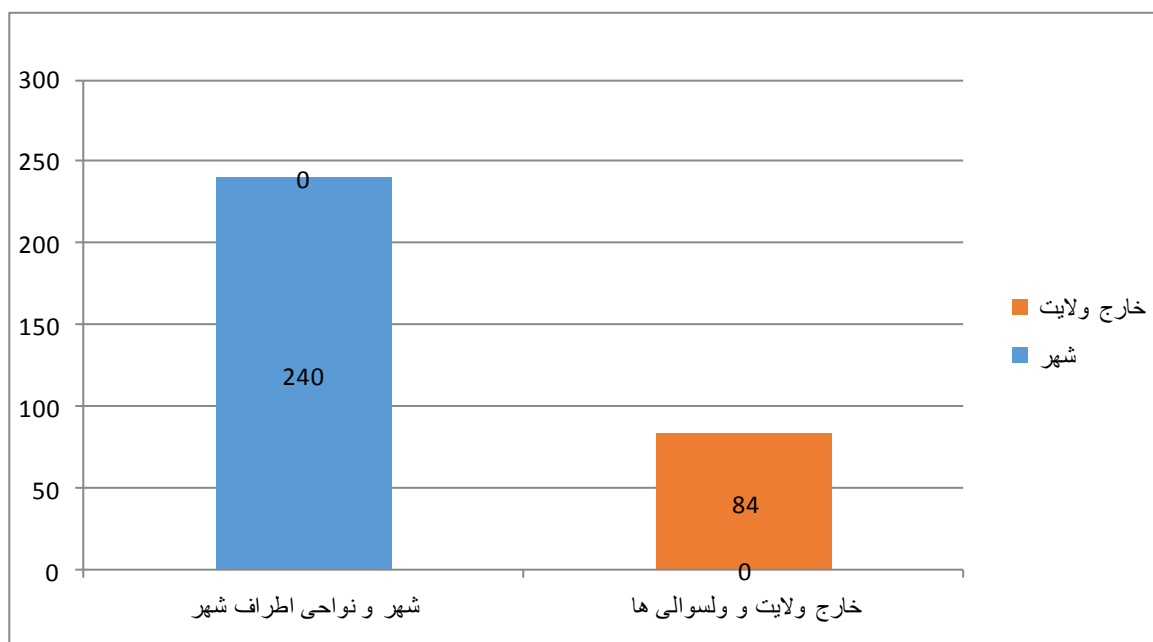
شکل ۲: میزان قبل از میعاد را نظر به جنس نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۰ مورد ارزیابی قرار گرفته اند.

جدول ۳: فیصدی و تعداد اطفال را نظر به سکونت شان را نشان می‌دهد.

شماره	سکونت	تعداد مریضان	مجموعه فیصدی
1	شهر و نواحی اطراف شهر	240	74%
2	خارج ولایت و ولسوالی ها	84	26%
3	مجموع	324	100%

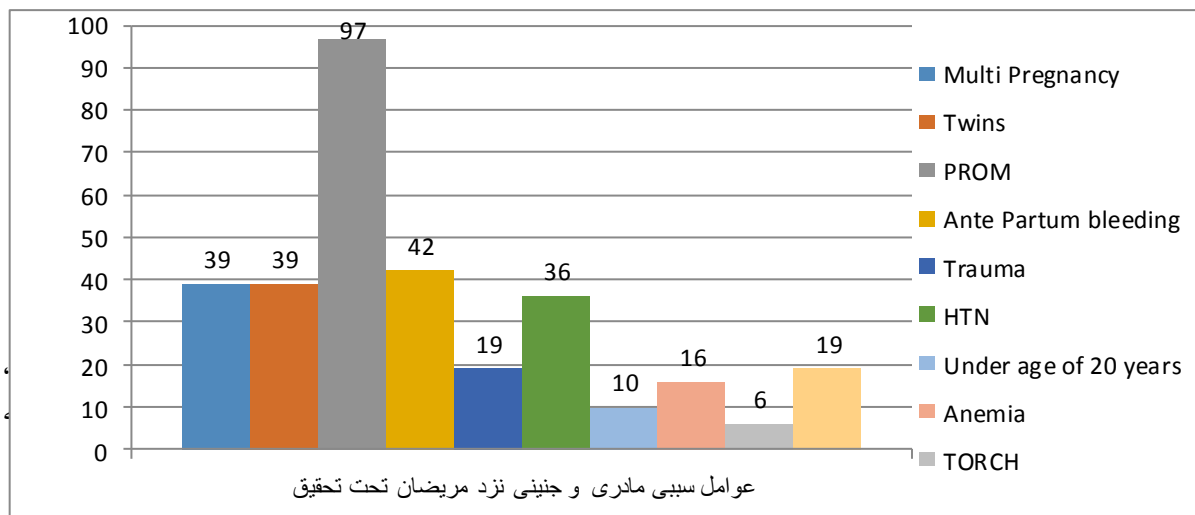
مطابق جدول فوق، اکثر مریضان که به لوحه prematurity داخل بستر گرفته شده اند، از نواحی شهر و اطراف شهر بوده اند. دلیل آن مراجعه زودتر نزد داکتر و شفاخانه می‌باشد که در اینجا سطح سواد والدین نیز رول دارد. علاوه بر شهر ولادت‌ها اکثراً در شفاخانه‌ها صورت گرفته که سبب رجعت دادن مریضان به مراکز مراقبت نوزادان می‌گردد.
شکل ۳: تعداد اطفال را نظر به سکونت شان را نشان می‌دهد.

جدول ۴: فیصدی و تعداد اطفال مصاب prematurity را نظر به فکتور های سببی نزد مادر و جنین نشان می دهد.

شماره	فکتور سببی	تعداد	فیصدی
1	Multi Pregnancy	39	%12
2	Twins	39	%12
3	PROM	98	%30
4	Ante Partum bleeding	42	%13
5	Trauma	19	%6
6	HTN	36	%11
7	Under age of 20 years	10	%3
8	Anemia	16	%5
9	TORCH	6	%2
10	Unknown	19	%6
11	Total	324	%100

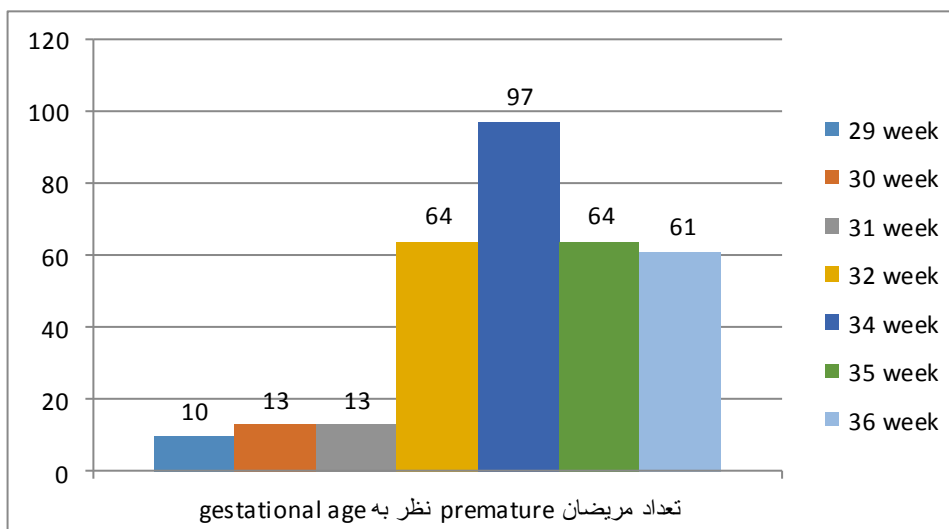
شکل ۴: فیصدی و تعداد اطفال مصاب prematurity را نظر به فکتور های سببی نزد مادر و جنین نشان می دهد.

جدول ۵: جدول ذیل واقعات prematurity را نظر به gestational age نشان می دهد.

Gestational age	تعداد	فیصدی
29week	10	%3
30week	13	%4
31week	13	%4
32week	64	%20
34week	97	%30
35week	64	%20
36week	61	%19
Total	324	%100

شکل ۵: واقعات prematurity را نظریه gestational age نشان می‌دهد.

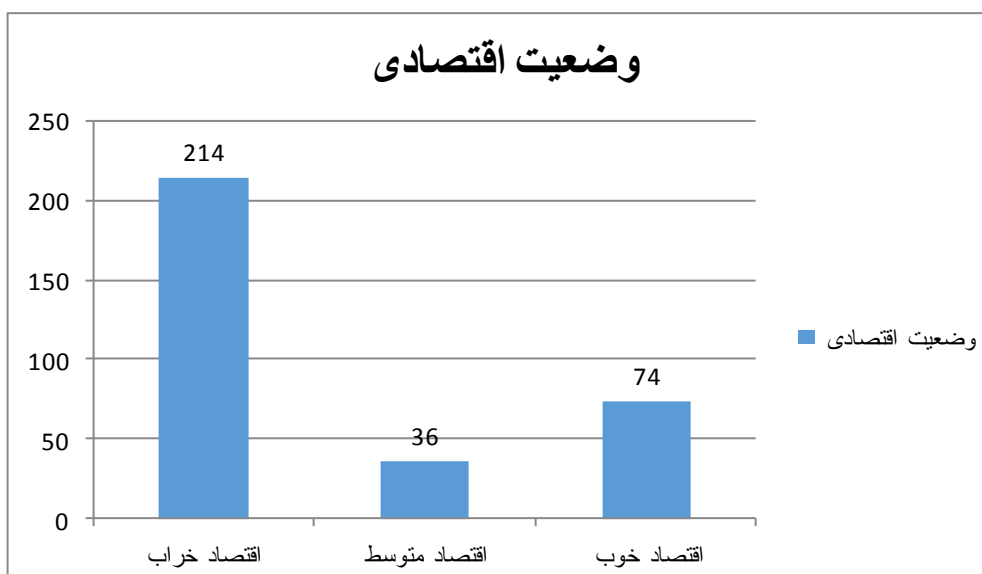

نظر به جدول فوق دیده می‌شود که واقعات اطفال قبل از تولد به درجه اول در هفته ۳۴ و به درجه دوم در هفته‌های ۳۵ و ۳۲ و به درجه سوم در هفته ۳۲ و در درجه چهارم در هفته ۳۰ و ۳۱ و به درجه پنجم در هفته ۲۹ تصادف شده است.

جدول ۶: تعداد و فیصدی واقعات اطفال قبل از میعاد نظر به اقتصاد فامیل

وضعیت اقتصادی	تعداد	فیصدی
اقتصاد خراب و درآمد پائین روزمره فامیل	214	66%
اقتصاد متوسط	36	11%
اقتصاد نسبتاً خوب	74	23%
فیصدی مجموع	324	100%

شکل ۶: تعداد واقعات اطفال قبل از تولد نظر به اقتصاد فامیل

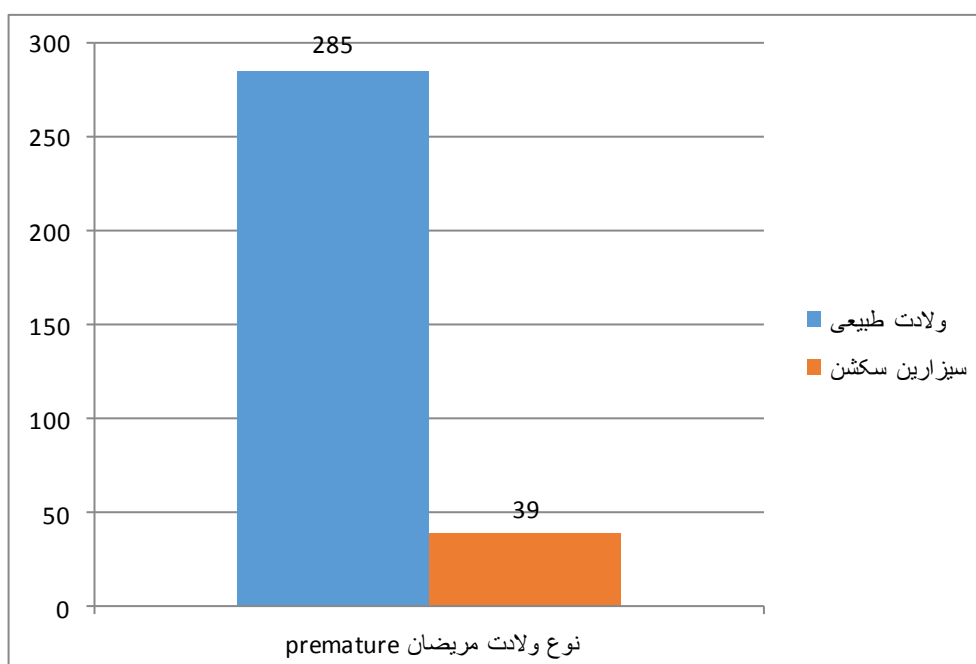

نظر به این جدول اقتصاد و درآمد فامیل تأثیر مستقیم بالای خانم‌های حامله در جریان حمل و همچنان در وقوع ولادت‌های قبل از وقت دارد.

جدول ۷: جدول ذیل روش میعاد اطفال قبل از تولد را نشان می‌دهد.

نوعیت ولادت	تعداد	فیصدی
طبیعی	285	88%
سزارین سکشن که بصورت انتخابی توسط داکتر متخصص استطباب گذاشته شده است.	39	12%
مجموع	324	100%

شکل ۷: روش تولد اطفال قبل از میعاد را نشان می‌دهد.

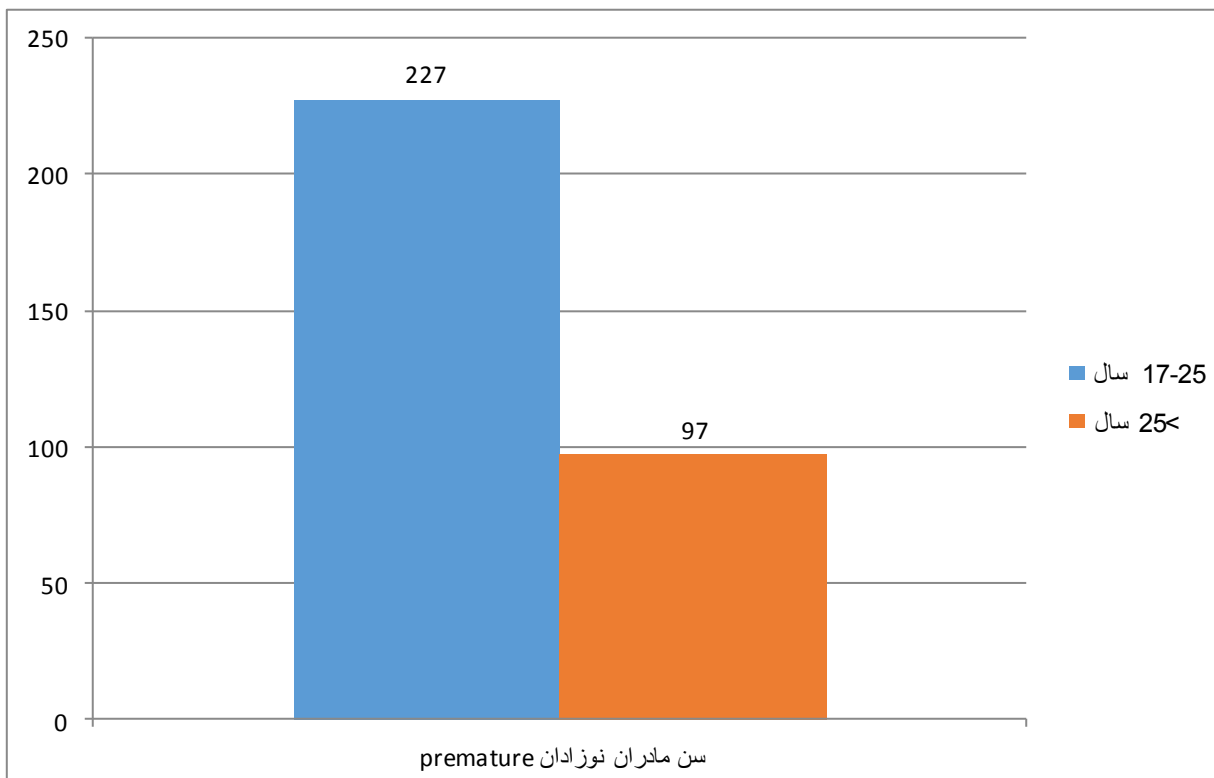

قرار ملاحظه اکثریت مطلق مادران که اطفال قبل از وقت به دنیا آورده اند بصورت طبیعی ولادت نموده و بسیار اندک نظر به مشکل صحتی که داشتند به منظور حفظ حیات مادر و یا جنین توسط متخصصین بخش مربوطه توسط عملیه جراحی سزارین خارج ساخته شده اند.

جدول ۸: جدول ذیل وقوعات اطفال قبل از میعاد را نظر به سن مادری نشان می‌دهد.

سن مادری	تعداد	فیصدی
۱۷ تا ۲۵ ساله	227	70%
بالاتر از ۲۵ ساله	97	30%
مجموع	324	100%

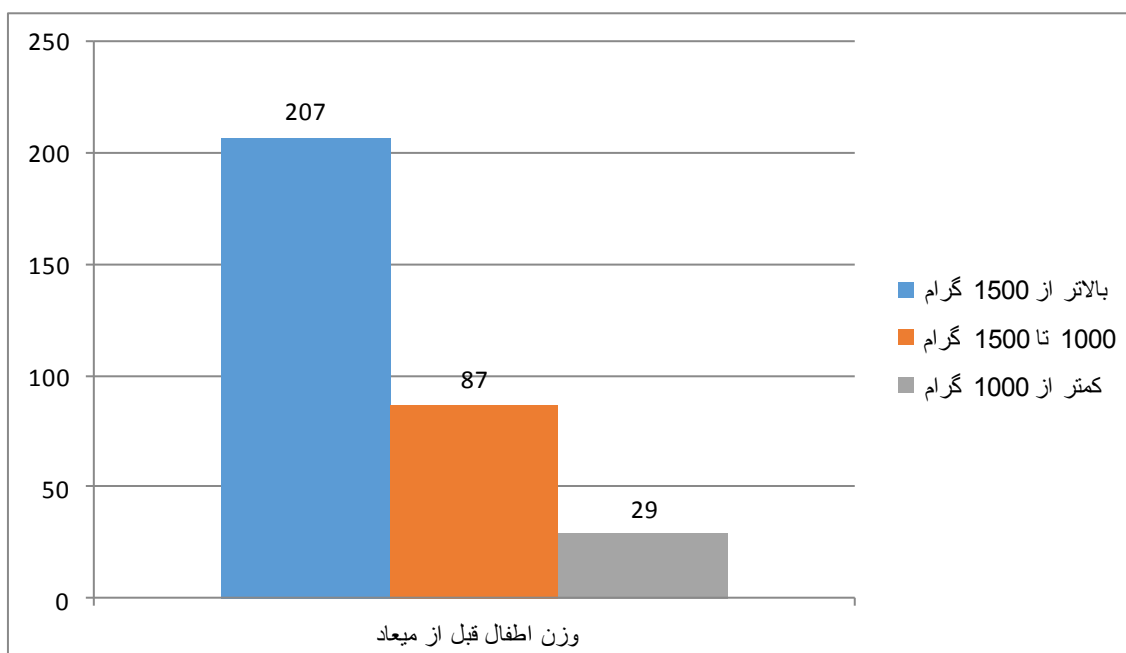
شکل ۸: شکل ذیل وقوعات اطفال قبل از میعاد را نظریه سن مادری نشان می‌دهد.

قرار ملاحظه اکثریت مادران که اطفال قبل از میعاد به دنیا آورده‌اند در این سن ۱۷ تا ۲۵ سال قرار داشته‌اند.
جدول ۹: جدول وزن اطفال قبل از میعاد در زمان میعاد که در سرویس اطفال بخش نوزادان توسط ترازوی دیجیتالی وزن و ثبت گردیده است.

مجموعه	وزن اطفال		
	کمتر از ۱۰۰۰ گرم (ELBW)	بین ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ گرم (VLBW)	بالاتر از ۱۵۰۰ گرم (LBW)
324	29	87	207
%100	%9	%27	%64

شکل ۹: شکل وزن اطفال قبل از میعاد در زمان تولد که در سرویس اطفال بخش نوزادان توسط ترازوی دیجیتالی وزن و ثبت گردیده است.

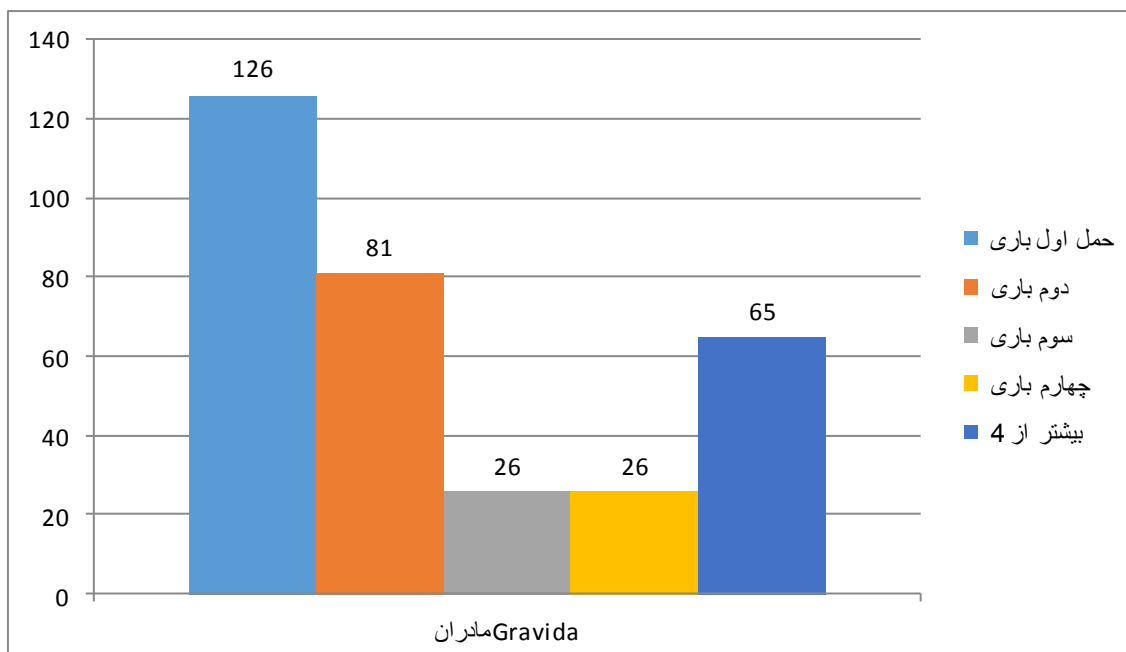

قرار ملاحظه اکثر اطفال قبل از وقت وزن بالاتر از ۳۱۵۰۰g را داشته و علاوه بر وزن مریضان قبل از تولد مستقیماً متناسب به gestational age می باشد.

جدول ۱۰: فیصدی و تعداد واقعات اطفال قبل از میعاد نظر به Gravida مادران

فیصدی	تعداد	Gravida
39%	126	حمل اول باری
25%	81	حمل دوم باری
8%	26	حمل سوم باری
8%	26	حمل چهارم باری
20%	65	بیشتر از ۴ بار
100%	324	مجموعه

شکل ۱۰: فیصدی وقوعات اطفال قبل از میعاد نظر به Gravida مادران

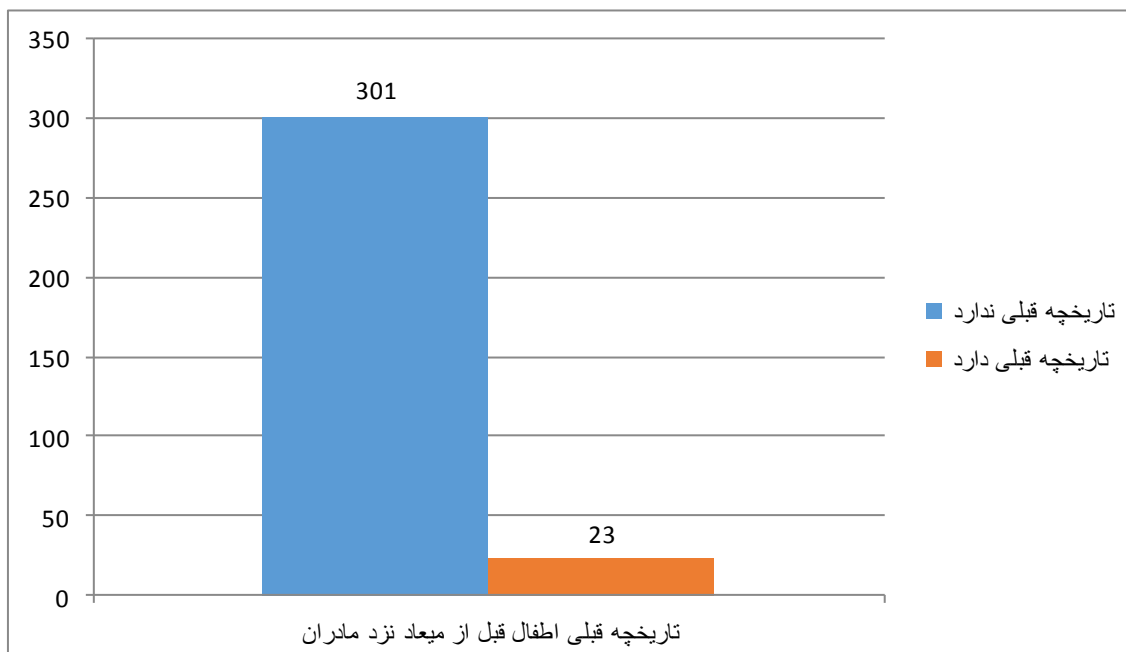

قرار ملاحظه بیشترین اطفال قبل از میعاد نزد خانم‌های اول باری تصادف شده که علت آن ممکن بی‌احتیاطی وعدم رعایت کردن عادت و روش زندگی در ایام حاملگی بوده باشد.

جدول ۱۱: فیصدی تاریخچه قبلی اطفال قبل از میعاد نزد مادران

تاریخچه قبلی طفل قبل از تولد	تعداد	فیصدی
ندارد	301	%93
دارد	23	%7
مجموع	324	%100

شکل ۱۱: تاریخچه قبلی اطفال قبل از میعاد نزد مادران

قرار ملاحظه صرفاً ۷ فیصد خانم‌های که اطفال قبل از میعاد بدنیا آورده اند تاریخچه قبلی چنین حادثه را داشته اند.

جدول ۱۲: امراض مترافقه را در نزد اطفال قبل از میعاد نشان می‌دهد.

امراض مترافقه	تعداد	فیصدی
Birth Asphyxia(apnea)	39	%12
N/sepsis+jaundice	81	%25
N/Jaundice	71	%22
سوء تشکلات ولادی	6	%2
N.E.C	23	%7
Hypothermia	36	%11
Hypoglycemia	39	%12
N/Pneumonia+jaundice	19	%6
Unknown	10	%3
مجموع	324	%100

وفیات عمدتاً اطفال ELBW و VLBW بوده و اکثریت وفيات در ۲۴ ساعت اول به وقوع پیوسته است و از جمله اطفالیکه رجعت داده شده بود مریض مصاب به Pathological Jaundice مشکوک به Kernicterus از باعث عدم موجودیت و امکان Exchange Transfusion به کابل رجعت داد شده و متباقی شفایاب شده و مرخص گردیدند.

مناقشه:

در طول ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰ به تعداد ۳۱۷۶ طفل به سرویس داخله اطفال وارد نوزادان مراجعه و تحت تدای داخل بستر قرار گرفته است که از آن جمله ۳۲۴ طفل آن اطفال قبل از میعاد بوده که حدوداً ۱۰,۲٪ تمام مراجعه اطفال را در وارد اطفال تشکیل می‌دهد. ولی اکثریت اطفال قبل از میعاد که در وارد نوزادان بستر بود از شفاخانه‌ها رجعت داده شده بود و تعداد خیلی کم آن از نزد داکتران و قابل‌های شخصی به شفاخانه فرستاده شده بود، ازینکه سطح دانش پایین والدین و عدم امکانات، تمام ولادت‌ها در شفاخانه‌ها صورت نگرفته تا دریافت گردد که به چه تعداد ولادت‌ها قبل از هفته ۳۷ حاملگی به انجام می‌رسد، ولی نظر به جدول راپور سرویس نسایی ولادی حدوداً ۱٪-۱,۵ ولادت‌هایی که در شفاخانه صورت می‌گیرد اطفال کم‌وزن و قبل از میعاد است ولی از مراجعه داخل بستر وارد نوزادان چنین به نتیجه می‌رسیم که شاید ۹٪-۱۰ نوزادان به دنیا آمده را اطفال قبل از میعاد تشکیل می‌دهد ولی اکثراً بنابر معضله‌هایی که سد راه است به شفاخانه‌ها رسانیده نمی‌شود.

۱. از نظر جنس و وقوعات اطفال قبل از میعاد نزد دختران اندکی بیشتر است، دلیل آن عدم رعایت قواعد و انجام کارهای شاقه در جریان حمل و عدم مراجعه نزد داکتر به علت دختر بودن طفل، می‌تواند دلیل بلند بودن واقعات نزد جنس دختر باشد.
۲. از نظر سکونت و وقوعات اطفال قبل از میعاد در شهرها نظر به اطراف و قریه‌ها زیاده‌تر بوده که شاید از باعث سهولت‌های شهری و آگاهی عامه از شفاخانه‌ها و مراکز صحتی و یا هم از باعث طبیعت آلوده و فضای نامناسب زندگی را ذیدخل دانست.
۳. از نظر سن حملی بیشترین واقعات اطفال قبل از میعاد هفته ۳۴ حاملگی و به درجه دوم در هفته‌های ۳۲ و ۳۵ تصادف می‌شود.

۴. از نظر عامل سببی بیشترین اسباب را در قدم اول تمزق قبل از وقت غشاء تشکیل می‌دهد و به ترتیب بعدی دوگانگی‌ها، خونریزی‌های دوران حاملگی، فرط فشار خون و غیره تشکیل می‌دهد.
۵. وقوع اطفال قبل از میعاد از نظر اقتصاد فامیلی اکثراً در نزد مادرانی که اقتصاد خراب در فامیل و درآمد پایان دارند دیده می‌شود.

۶. از نظر فعالیت‌های روزمره، زیاده‌تر مادرانی که کارهای شاقه و خانگی دارند تصادف می‌شود.
۷. از نظر روش تولد اطفال قبل از میعاد اکثریت این اطفال بصورت طبیعی بدون مداخله جراحی تولد می‌شوند.
۸. از نظر سن مادری بیشترین واقعات بین سنین ۱۷ الی ۲۵ ساله به وقوع می‌رسد.
۹. از نظر وزن زمان تولد اکثریت اطفال قبل از میعاد را اطفال LBW (۱۵۰۰ الی ۲۵۰۰ گرام) تشکیل می‌دهد.
۱۰. از نظر حاملگی واقعات زیاده‌تر در نزد خانم‌های اول باری دیده شده است.

۱۱. از نظر تاریخچه فامیلی قبلی اطفال قبل از میعاد اکثریت این مادران تاریخچه قبلی طفل قبل از میعاد را نداشته‌اند.
۱۲. از نظر پرابلم‌های ضمیموی در این اطفال N/Sepsis در قدم اول و بعداً Hypothermia.N/jaundice بیشتر معمول است.

۱۳. وفيات این مریضان اکثراً در ۲۴ ساعت اول و از نظر گروه وزنی ELBW و VLBW تشکیل داده که علت وفيات را از نظر امراض ۱۴. ضمیموی Birth Asphyxia در قدم اول، N/Sepsis + N/Jaundice در قدم دوم و بعداً NEC تشکیل می‌دهد.

۱۵. برای تمام این مریضان که در روز اول مراجعه کرده‌اند Vit K و انتی بیوتیک توصیه شده علاوه‌تاً قطره‌های مولتی‌ویتامین و ویتامی ای در هفته دوم به این مریضان توصیه گردیده است.

اکثریت مطلق مادران که اطفال قبل از وقت دنیا آورده اند بصورت طبیعی ولادت نموده (۸۸٪) و بسیار اندک نظر به مشکل صحتی که داشتند به منظور حفظ حیات مادر و یا جنین توسط متخصصین بخش مربوطه توسط عملیه جراحی سیزارین خارج ساخته شده اند (۱۲٪).

مقایسه با لیتراتور های ملی و بین المللی:

از جمله ۳۱۷۶ نوزاد که در سرویس اطفال شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا در طی ۹ ماه اول سال ۱۳۹۷ بستر شده بودند به تعداد ۳۲۴ طفل آن قبل از میعاد بودند که ۱۰،۲٪ نوزادان بستر شده را نشان می دهد که در مقایسه با تحقیق که در سال ۱۳۸۹ در مرکز صحتی شهید بهشتی وابسته به دانشگاه علوم طبیبی اصفهان بالای ۲۳۳ طفل انجام شده که سن حمل شان کمتر از ۳۷ هفته بود. شیوع واقعات اطفال قبل از میعاد ۱۶،۶٪ بود. ولادت ها طبیعی و ۵۱٪ ولادت ها به وسیله سیزارین سکن صورت گرفته بود. که در مطابقت با تحقیق من بوده است. فقط نوع ولادت ها کمی متفاوت می باشد که دلیل آن ممکن است مراقبت های پیشرفته در کشور ایران و مراجعه به موقع نزد داکتر تشکیل دهد. تحقیق که در کراچی پاکستان در شفاخانه آغا خان در سال ۲۰۰۸ الی ۲۰۰۹ صورت گرفته است که در آن تحقیق شیوع واقعات اطفال قبل از میعاد ۱۳،۳٪ بوده که در مطابقت با تحقیق ما می باشد. همچنان در تحقیق مذکور سن مادران ۱۸-۲۴ سال بوده است که با نتیجه تحقیق من در تطابق می باشد. ۱۴٪ اطفال فوت نمودند که در تحقیق من شیوع واقعات فوتی ۱۷٪ بوده است. تحقیق که در کشور هندوستان در Halo Medical Foundation's hospital از اول جنوری ۲۰۰۸ الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴ به شکل مقطعی و universal بالای تمام تولدات که در شفاخانه مذکور در طی مدت ذکر شده تولد شده بودند، صورت گرفت، ۶۵۵ طفل نو تولد شامل شدند، که از آنجمله ۶،۱٪ شان قبل از میعاد بودند. از جمله اطفال با میعاد (۶۱۵ طفل)، ۱۳،۸٪ شان با وزن کم تولد شده بودند (کمتر از ۲،۵ کیلوگرام). شیوع تولدات قبل از میعاد ۳ برابر نزد خانم های که سن شان کمتر از ۲۲ سال بود، بیشتر بود. شیوع تولد با وزن کم نزد خانم های که سن شان کمتر از ۲۲ سال بود، دو برابر بود. شیوع واقعات قبل از میعاد و تولد با وزن کم، نزد خانم های multigravida نسبت به primigravida کمتر بود. در تحقیق که من انجام داده ام شیوع واقعات اطفال نارس ۱۰،۵٪ بود که اندکی بیشتر از تحقیق مذکور است. اکثر واقعات نزد خانم های کمتر از ۲۵ سال رخ داده است که در تحقیق موصوف نیز چنین است. در تحقیق من شیوع واقعات بیشتر نزد خانم های اول باری بیشتر بوده است و در تحقیق مذکور بیشتر نزد خانم های primigravida بوده است که نتایج در تطابق می باشد.

جدول مقایسه دریافت های تحقیق در مورد شیوع واقعات prematurity در شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی و

کشورهای منطقه:

موقعیت تحقیق	سال تحقیق	تعداد مریضان	فکتور های خطر و اختلالات	سن معمول مادران	سن حمل	شیوع واقعات
شفاخانه حوزوی آموزشی ابوعلی سینا بلخی	1397	324	Sepsis, PROM, Asphyxia, Jaundice	۱۷ الی ۲۵ سال	هفته ۳۴ حمل	10.2%
ایران	1389	233	-	-	کمتر از ۳۷ هفته	16.6%
پاکستان	2017-2018	251	Metabolic, Sepsis, Respiratory distress	۱۸ الی ۲۴ سال	حد اوسط ۳۳ هفته	13.3%
هندوستان	2008-2014	615	-	کمتر از ۲۲ سال	-	6.1%

۵- بحث و نتیجه گیری

اطفال قبل از میعاد حدوداً ۱۰،۲٪ تمام مراجعه اطفال را در وارد اطفال تشکیل می دهد. فیصدی وقوعات دختر نسبت به پسر بلند بوده اکثریت نوزادان قبل از میعاد از حومه شهر بودند. بلندترین سبب نوزادان قبل از میعاد در شفاخانه ها را PROM تشکیل می دهد وضعیت خراب اقتصادی از جمله فکتور های خطر برای تولد طفل نارس می باشد. نوعیت ولادت رول کمتر از

تولد طفل نارس دارد. حمل گرفتن و ولادت در سن پایین فکتور های خطر محسوب می شود. سن حمل معکوساً متناسب با تولد طفل نارس می باشد. اکثریت اطفال که فوت نموده بودند VLBW بودند و در ۲۴ ساعت اول فوت کرده بودند. محدودیت تحقیق:

نبودن ارقام دقیق در مورد موضوع در سطح کشور.

زمانگیر بودن جستجوی دوسیه های مریضان

نبودن ارقام به شکل کمپیوتری در سطح شفاخانه و وارد اطفال

نبودن هماهنگی بین سرویس اطفال و ولادی نسایی.

مشکل در راجستر مریضان موجود بود.

۶- پیشنهادات

در صورت امکان بودجه مختص به موارد تحقیقی کمک گردد و دوکتورانی که تحقیق می نمایند فرصت بیشتر و امکانات بیشتر داده شود تا باشد که بهترین و واقعی ترین نتایج را در خدمت مردم قرار دهند. از طریق رسانه ها، اخبار، مجلات به سمع مردم رسانیده شود تا مراقبت های Antenatal در جریان حاملگی را مدنظر داشته و حداقل ماهانه یک مرتبه جهت چک و معاینه به کلینیک های صحتی مراجعه نمایند. ایجاد سیمینارها و تریننگ ها برای تمام افراد مسلکی خصوصاً قابله صاحبان و دوکتوران بخش نسایی ولادی در مورد اطفال قبل از میعاد دایر شده تا با مواجه شدن با این گونه اطفال کمک های لازم را انجام داده و آنها را به مراکز صحتی مجهز رجعت دهند.

پیشنهادات به والدین:

در صورت امکان قبل از گرفتن حمل خانم ها باید از صحت بودن و قابل بارور شدن مصئون اطمینان حاصل نموده آنگاه اقدام به گرفتن حمل نمایند. از انجام دادن کارهای شاقه در جریان حاملگی، ولادت های پی هم و مصرف دواهای خود سر جداً خودداری نمایند. در صورت اعراض و علایم ولادت قبل از میعاد خود را در نزدیکترین مرکز صحتی رسانیده و از رهنمودهای کارکن صحتی اطاعت نمایند. در اخیر با وجود امکانات کم در شفاخانه های اطفال مرکز و ولایات خوشبختانه تداوی اطفال قبل از میعاد قناعت بخش بوده و امکان حیاتیات اطفال میعاد از تولد بیشتر می باشد.

منابع:

۱. مردانیان ف، شاه زمانی ش. بررسی فراوانی زایمان پیش از موعد و نوزاد نارس نیازمند مراقبت ویژه در یک بیمارستان ارجاعی زنان در شهر اصفهان. مجله دانشکده پزشکی اصفهان. ۲۸(۱۱۳).
2. Ahankari, A., Bapat, S., Myles, P., Fogarty, A. and Tata, L., 2017. Factors associated with preterm delivery and low birth weight: a study from rural Maharashtra, India. *F1000Research*, 6.
3. Beck S, Wojdyla D, Say L, Betran AP, Meriardi M, Requejo JH, Rubens C, Menon R, Van Look PF. The worldwide incidence of preterm birth: a systematic review of maternal mortality and morbidity. *Bulletin of the World Health Organization*. 2010; 88:31-8.
4. Colin D. Rudolph, Abraham M. Rudolph, George E. Lister, Lewis R. First, Anne A. Gershon, *Rudolph's Pediatrics*, 22nd edition, pp. 3482-3494, 2011 New York USA.
5. Khan, M.R., Maheshwari, P.K., Shamim, H., Ahmed, S. and Ali, S.R., 2018. Morbidity pattern of sick hospitalized preterm infants in Karachi, Pakistan. *Journal of the Pakistan Medical Association*, 62(4), p.386.
6. OP GHai, K Paul Vinod, Bagga Arvind, GHAI Essentials of Pediatrics, 8th edition, pp. 377-380, 2013 New Delhi India.
7. Robert M. Kliegman, Bonita F. Stanton, Nina F. Schor, Richard E. Berhman, *Nelson Text book of Pediatrics*, 20th edition, pp. 1474-1479, 2015 USA.
8. William W. Hay, Myron J. Levin, Judit M. Sondheimer, Robin R. Deterding, *CURRENT Diagnosis & Treatment: PEDIATRICS*, 19th edition, pp.494-498, 2011 United States of America.